

Zdeněk R. Nešpor & Zdeněk Vojtíšek: Encyklopedie menších křesťanských církví v České republice

Současná česká religiozita prochází dynamickým vývojem a náboženská scéna je natolik diverzifikovaná, že je obtížné vyznat se v ní. Encyklopedie menších křesťanských církví v ČR přitom přibližuje jeden z jejích nejrychleji rostoucích a současně nejméně známých segmentů. Kniha podává encyklopedický přehled o 27 křesťanských nebo z křesťanství vycházejících církvích a náboženských společnostech, registrovaných státem. Jsou to všechna registrovaná společenství kromě těch největších – římskokatolické, českobratrské evangelické, československé husitské a slezské evangelické církve. Odborníkům a zainteresované veřejnosti kniha poskytuje informace o jejich vzniku a historickém vývoji a o jejich religionistickém profilu, jakož i statistické, geografické i základní historické údaje o jednotlivých sborech či náboženských obcích a dalších církevních složkách. Součástí díla jsou úvodní kapitoly věnované typologii křesťanských církví se zvláštním zřetelem k fenoménu tzv. evangelikalismu, vývoji menších křesťanských společenství na českém území a jejich církevní architektuře v posledních téměř dvou staletích. Užitečnou pomůckou jsou rovněž kompletní údaje o náboženském vyznání ve sčítáních lidu 1880–2011 a podrobné rejstříky.

Kvalitně zpracovaný přehled menších křesťanských církví a náboženských organizací v českém prostředí dosud chybí, dílo se tak stane významnou pomůckou pro sociology, historiky, religionisty a všechny další sociální badatele, kteří se zajímají o náboženství, jeho formy a proměny. Ocenit je třeba to, že publikace není jen encyklopedickým přehledem existujících církví a náboženských společností, ale snaží se jejich působení zasadit do širšího kontextu a čtenářům poskytnout širší pohled na českou náboženskou scénu.

Dana Hamplová

Autoři vyplňují mezeru v náboženské mapě ČR, nezvikláni konvenčním hlediskem, které na okrajové útvary klade běžná publicistika ať církevní, ať necírkevní. Zvolili totiž pro své dílo optiku sociologickou a religionistickou, nikoli teologickou. Shromážděný materiál je zcela korektní, takže s ním, dotázány, mohly vyslovit souhlas i dotčené církve.

Pavel Filipi